

ELŐFIZETÉS:
jul.—sep. . . 1 frt. 50 kr.
fél évre . . . 3 " — "
A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztő-, anyagiak pedig a tulajdonosnak küldendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb. Nyílttér sora 12 kr. Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr. A hirdetések VOLF JÓZSEF kereskedése, BITTERMANN NÁNDOR nyomdája és a szerkesztőnél fogadtatnak el.

Egyes szám ára **15** kr. | Megjelenik e lap minden **7., 14., 21. és 28-án** | Egyes szám ára **15** kr.

Bács-Bodrog megye alispánja a következő köriratot intézte a megyei bizotts. tagokhoz az új évi üdvözetek megváltása érdekében:

A magyar kir. belügyministerium indittatva érezvén magát azon mozgalom támogatására, mely Budapest főváros és más nagy városok példájára a szokásos új évi üdvözeteknek megváltása és ez úton egyúttal jótékony célok előmozdítása érdekében megindult, — folyó hó 4-én 53.103. szám alatt kelt magas intézvényében tudatta velem, miszerint elhatározta, hogy sem az alantás hatóságoktól és egyes tisztviselőktől, sem más személyektől semmiféle aláírási ív, levél vagy névjegyküldés útján nyilvánítandó új évi üdvözeteket nemcsak nem vár, hanem sokkal szivebben látja, ha az illetők az ekként megkimélhető összegeket a jótékonyaság oltárára leteszik. Felhivta egyben a m. kir. belügyministerium a megye közönségét, hogy az új évi üdvözetek illetén megváltatása iránti mozgalmakat maga részéről is támogassa.

Miután tény az, hogy az új év alkalmából küldeni szokott üdvözetek körül divatozó gyakorlat igen helytelen, ezen gyakorlat és az alapjában véve kegyeletes szokást már is benső tartalom nélküli formaiassággá változtatta; az üdvözeteknek túlzott száma, minden egyesnek felesleges gondot, gyakran kellemetlenséget s minden esetben felesleges költséget okoznak; ennél fogva készséggel járulván az új évi üdvözeteknek fentiek szerinti megváltásához hozzá, midőn magam részéről is kijelentem, hogy új évi üdvözeteket senkihez intézni nem fogok, és másoktól sem várok, egyben uraságodat ezenfelkérérem, hogy az új évi üdvözeteket maga részéről is a megyében építendő »szeretet és árvaház« tőkájének gyarapítása céljából adomá-

nyozandó valamely összeggel megváltani és e részbeli adományát hozzám juttatni sziveskedjék.
Zomborban, 1879. évi december hó 20-án.

Sándor Béla s. k.
alispán.

Zombor 1879. dec. 28.

Holnap fog eldőlni, ki fogja a város dolgainak vezetését újabb hat évre átvenni; holnap fog megtörténi a várva-várt restauratio, mitől jelentékeny eredményeket óhajtja a közönséggel. Igaz, hogy a közgyűlés az intéző mindezekben, ő a szív, melyen keresztül megy, átalakul a visszeres vér üteressé azaz táplálóvá; de tagadhatlan hogy a fejnek is meg van a maga elvitázhatlan joga az intézkedésnél; ő a szellem, mely éltet, mely fölfelé úgy mint lefelé képviseli s védi érdekeinket.

Szerencsés viszonyok, körülmények egész sora néha valóban csodálatosan összeműködik, hogy egy ember alatt a közdolgok szépen virágoznak, míg másnál bár arra természetebb talán, panganak.

Honnan van ez? nem óhajtunk böleselkedni, de mindenesetre a mult és jelen körülményeiből tanulságos következtetést vonhatunk le ezen alkalommal.

Egy oly egyén, ki tudatával bir annak, hogy állásában ezrek fejlődésének jótékony előmozdítója lehet; oly egyén ki e tudatból kifolyólag következetesen polgártársai jólétének előmozdítására szenteli hivataloskodása perceit; egy oly egyén, ki képességgel és akarrattal bir a fentiek teljesítésére, egy oly egyén ismételjük, kell városunk közügyeinek vezetésére. A jelenlegi polgármester birja a jóakaratot, az ügyeket megfelelően állása követelményeinek, ámde mi ez esetben kénytelenek vagyunk hallgatni, mert sem a multa nem akarunk, nem akarhatunk még méltató tekintetet vetni, sem a jövőre nézve az ítéletet megvesztegetni előleges megbeszéléssel.

Ha majdan a dolgok rendes medrükbe terelődnek, ha a jelennek tényleges állapota megengedi az összehasonlítást, nem mulasztjuk el az alkalmat megragadni, megtenni azt, hogy konstatálhassuk: miszerint jelentékenyen hat nemesak a szív, de különösen a fej egy

város helyes kormányzatára. Ez pedig minden esetre befoly közmívelődésünk és vagyonosodásunk gyarapítására.

Adja isten, hogy a holnap megejtendő városi restauráció városunkra nézve olyan legyen, mely magában bírja feltételeit városunk előhaladásának; adja az ég, hogy vele beköszönjön egy oly időszak reánk, mely alkossa fölemelkedésünk szükséges alapjait; adja a Mindenható, hogy benne ünnepeljük szellemi és anyagi jólétünk felvirágzását!

Ne pártoljon tehát a közbizalom az arra méltatlant! Félre minden előítélettel! Győzzön a jó; győzzön az igazság!

György László.

A bács-bodrogszegi gazdasági egylet közgyűlése december 18-ikán.

(Folytatás és vége.)

Gromon Dezső elnök pár rövid szóval ad nézetének kifejezést. Először is reflectal Bartalnak a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó indítványára s kijelenti, hogy a múlt évi decemberi közgyűlés jegyzőkönyve azért nem hitelesített, mert akkor a lenni vagy lenni-ről volt szó. A jövőre vonatkozólag, miután mindenütt törvényes szokás, hogy a jegyzőkönyv mindjárt a gyűlés után hitelesítették, meg fog egyeseket bízni, kik a jegyzőkönyvet a legrövidebb idő alatt hitelesítsék.

A mi pedig a titkárt illeti, miután ő három évre választatott meg s megválasztatása óta tevékenyen működött, a közgyűlést tartja illetékesnek a remuneratio megállapítására, s határozatkép azt indítványozza kimondatni, hogy a megalakítandó 60 tagú bizottság utasítsa a közgyűlést arra, hogy Csupor Gyula indítványához képest a titkárnak remuneratio fejében 500 frt utalványoztassék ki.

Rác Vilmos saját álláspontja védelme szempontjából felemlíti, hogy oda hagyva pályáját lejött Bács-Bodrog megyébe; számos művei, a többi között a megye mezőgazdasági viszonyainak felvétele és utazásai tanuskodnak tevékenységéről. Melegen köszöni az egylet elnökének kegyességét, melyet imént tett indítványa által iránta tanusított.

Vujerich Zakár nem vonta és nem vonja kétségbe a titkár tevékenységét, melyet a választandó 60 tagú bizottság fog megbírálni. Nem szükkeblőség vezérli őt akkor, midőn a titkár fenforgó ügyét a 60 tagú választmányhoz véli utasítandónak, hanem a ragaszkodás az alapszabályokhoz. Ezek után *Gromon Dezső* indítványa fogadtatik el.

Következett a titkári jelentés, melyből kitűnt, hogy az aláírási iven 400-an vannak aláírva. A jelentés tudomásul vétetett.

A tárgysorozatban következett a 60 tagú választmány megválasztatása.

Vojnich J. noha a tárgysorozatban a 60 tagú választmány megválasztása van kitűzve, mindazonáltal

T Á R C A.

Karácsonykor.

Teljes fényben úszott
A hold s minden csillag;
Vakító sugárral
Az eget megnyíltak.
Angyalsereg szállt le,
Zengve bájolóan
Kisdéd született egy
„Rongyos istállóban.“

Bár keső éj vala;
Mégis ébren voltak
A pásztorok s olyan
Sietve robogtak.
Szemökben örömköny
S üdv rezgett arcokban:
Boldogok voltak a
„Rongyos istállóban.“

Távol napkeletről
Böles királyok jöttek,
Rendkívüli csillag

Vezérelte őket.
Földig leborultak
S imádták legottan
A kis gyermeket a
„Rongyos istállóban.“

Mi hozta mozgásba
Az eget és földet?
Mi indította meg
A pásztor és bölcset?
Heródes király is
Megijedt a trónban
Isten fia volt e
„Rongyos istállóban.“

Városv Mihály.

A vén banya.

Egy csunya vén banya gubbaszt a sarokban,
Az idő banyája;
Háromszázhatvanöt foga volt neki; ma
Az utolsót rántja
A mulandóság — ez az örökös handlé,
S holnap helyükbe meg ugyanannyit rak bé.

egy indítványgyal lép föl. Miután az aláírási iven több helyről, nevezetesen Zomborból, Ujvidékről, Szabadkáról, Ó-Becséről nem érkeztek be, és miután, mint a német mondja „Aller Anfang ist schwer“ nem érzi magát eléggé hivatottnak arra, hogy ily nagy gépezetet t. i. 60 tagú választmányt mozgásba hozzon: azt indítványozza, hogy a közgyűlést most egyelőre csak 15 tagot válasszon; a jövő év martius havában aztán ki lehet egészíteni a választmányt.

Sándor Béla úgy látja, hogy ha a közgyűlés most nem választ 60 tagot, akkor megint csak nem lesz választmány; egyszer kezdeni kell már és pedig a jelen közgyűlés alakítsa meg a 60 tagú választmányt.

Vojnich J kijelenti, hogy ő előbbi indítványát az egyet ügyeinek bővebb tanulmányozása alapján tette; az mint orvos, ki a betegnek receptet ad. Kijelenti egyszersmind azt is, hogy ha a közgyűlés az alapszabályokhoz ragaszkodva 60 tagot választ, akkor ő kénytelen az alelnökségről lemondani, mert 60 taggal nem, de 15 taggal működve garantírozhat az eredményről, mely nyilatkozatát ne tulajdonítsa senki öndicséretének.

Bartal J. igen sajnálja, hogy az érdemeinél fogva annyira tisztelt alelnök a 60 tagú választmányból cabinet kérdést csinált és kéri az alelnököt, hogy vonja vissza lemondását. Ő különben a maga részéről mint törvényt tisztelő ember határozottan ragaszkodik az alapszabályokhoz, melyeknek meg nem tartásával min-

den határozat érvénytelenné válik, és indítványozza, hogy most mindjárt egy 5 tagú kijelölő választmány válasszassék, mely a 60 tagot a közgyűlés elé terjessze.

Széchenyi Jenő helyesli Bartal és Sándor indítványát, de nem tartja helyesnek azt, hogy a 60 tagot közvetlenül a közgyűlés válassza, hanem szerinte előbb egy candidáló bizottságot kell választani. (Többen: Hiszen ezt akarta Bartal is!)

Vojnich Jakab nem szeszélyből köti az alelnökséget a 15 tag megválasztásának föltételéhez, hanem a kár folytán, melyen a multban okult. Mert, ha ismét egy 60 tagú választmány fog megválasztatni, akkor hiábavaló lesz egy évi működés.

A hibák a multban épen a 60 tagú választmány megválasztásánál követték el, midőn abba olyanok választottak be, kik nem akartak, s kikerül mindenki előre tudhatta, hogy nem fognak akarni dolgozni, ilyenek voltak Széchen gr., Chottek gr., Rudics József br. 60 tagú választmányt ő nem kormányozhat, (Ich trete Niemandem nahe) mert ha 60-an vannak a választmányban, akkor egyik is másik is úgy gondolkozik, hogy minek menjek én a gyűlésre, hiszen vannak elegen kivülem, s így megtörténik az, hogy egyszem jelenik meg. Ennélfogva ragaszkodik előbbi indítványához és kéri a közgyűlést, hogy az alapszabályokat ne vegye szószerinti értelemben.

Csupor Gy. úgy veszi észre, hogy az alelnök eljárása következtében az alapszabályok nem lesznek alte-

Háromszázhatvanöt fogú prése alatt
Meglapult erszényünk,
Boldogságunk fáját kopaszra tarolta,
Elhalt sok reményünk.
Örüljünk, hogy elmegy — mint kinek ég háza,
Hogy lángját eloltsák, csak az az egy vágya.

Az idén Alföldön dúlt e sokfogú szörny,
Nálunk ütött tanyát;
Amint megérdemli, vessük ki ebrúdon
A mihaszna banyát.
Lerágta Szegednél a Tisza bilincset,
Elnyelte az Alföld magyarsága kincsét.

Kiszította sok fiunk virágzó életét
Öldöklő esatában;
Hitegetett, ígért, de kevés jót adott
Az ország dolgában:
Sűrű konkolyt vetett, ritka búzáink közé;
A borágot philoxerákkal üldöze.

Megszabadulunk már, hála Isten! tőled,
Te vén végrehajtó!
Mars ki a hidegre — mert ezt is te hoztad,
Nyitva van az ajtó.

Utódod legalább példádön majd tanul
S nem bán a magyarral ilyen áldatlanul.

M.

K Ö D K É P E K.

Uj évi beköszöntőül.

Szilveszter estéje van. Egyedül ülök hideg, barátságatlan szobámban, gondolatimba elmélyedve. Az asztalon szegényes estebéd maradványai látszanak. Gondolatim tündér szárnyakon a messze távolba — édes szülőföldem felé kalandoznak, s keblem szeretett enyéim — rokonim s barátim után sóvárog. Boldog, ki barátságos kandalló tüze mellett, egy kedves családi körben vígan s gondtalanul elcsevegve ünnepelheti az ó-év utolsó perceit. El-elmereng lelkem a múltakon, emlékezetem visszaidézi örömeit s . . . fájdalmait. El-mélkedem a jövő felett. Mennyi vágya, reménye szívemnek maradt teljesítetlenül . . . Mily legyőzhetlen akadályokat fog gördíteni a kegyetlen sors utamba, melyeken törekvéseim majd hajótörést szenvednek? Mi lesz a nemes, magasztos ideál elérése utáni lankadatlan buzgalmam s kitartó küzdelmem jutalma? Csalódás? Ki tudná megmondani, mily titkokat rejt magában a bizonytalan jövő!

rálva. Azt indítványozza, hogy a közgyűlés ne válasszon 15 tagot, mert azon esetben az alapszabályokat meg kellene változtatni, hanem a candidáló bizottságba választassék be Vojnich Jakab, ő aztán jelölje ki azon 15-töt, a kikeről eleve felteszi, hogy az egylet érdekében buzgón dolgozni fognak és ezen 15-höz választassék hozzá a többi választmányi tag. Így elég lesz téve az alapszabályoknak és Vojnich J. kívánságának.

Vojnich J. meghajol Csupor indítványa előtt és visszavonja lemondását de kívánja, hogy a választmány határozatképes legyen akkor is, ha csak 8 tag jelenik meg.

Vujevich Z. arra kéri az elnököt, hogy a kijelölő bizottság 7 tagból álljon.

Vojnich J. leghelyesebbnek véli, hogy a választmány akkor választassék meg, midőn a tárgysorozat ki lesz merítve, mert attól tart, hogy ha mindjárt meg ejtetik a választás, akkor a gyűlés szétfog oszolni, pedig még fontos dolgok fognak szőnyegre kerülni.

Gromon Dezső elnök indítványozza, hogy a candidáló bizottság vonuljon a mellék terembe és a gyűlés végén terjessze a közgyűlés elé a 60 tagot. Egyszermind az elnökséggel Vojnich Jakab alelnököt bizza meg, mert távoznia kell.

Az elnök indítványa elfogadtatván, a candidáló bizottság Vojnich Dávid elnöklete alatt a mellékteremben megkezdi működését.

Következett a pénztárnoki jelentés, melyet Berényi Lajos egyleti pénztárnok olvasott fel. Jelentése tud-

másul vétetett és a számadások megvizsgálásával Vojnich Sándor, Bartal József és Széchényi J. bizattak meg.

Ezután tárgyalás alá vétetett az egyleti tagok hátralékai behajtásának módozata.

Vojnich Jakab kéri a közgyűlést, hogy ne rója föl az egyletnek bűnül azt, hogy most oly ügyet kell tárgyalni, mely sok ember s a gazdaközönség előtt odiosus. Szerinte a restantiák halotti leplet képeznek, melyet a halottaiból föltámadottat t. i. a gazdasági egyletet előrehaladásában gátolják. Ezen leplettől meg kell szabadítani az egyletet, a miért is indítványozza, hogy a tagok adósságai egyszerűen leirassanak és törlesztettek gyanánt tekintessenek.

Széchényi Jenő fájdalmát jelenti ki a fölött, hogy vannak olyanok, kik kötelezettségüknek nem tettek eleget. De ha már meg van a baj, úgy egy liquidáló bizottságot kell választani, a mely összeállítsa az adósok neveit és azokat a fizetésre figyelmeztesse. Mert sokan vannak, kik nem is tudják, hogy tagok. Az adósság egyszerű törlesztését méltányossági szempontból ellenzi.

Rácz György szinte méltányossági szempontból nem véli a tartozást elengedendőnek és a tárgy fontosságához képest indítványozza, hogy az adósok először szólíttassanak föl a fizetésre, ha ez nem használ, akkor per útján kell a hátralékokat behajtani.

Vojnich Jakab mondja, hogy ő nem alaptalanul ajánlotta az adósság egyszerű törlesztését, mert midőn ő az egylet agendáit átvette, nem vizsgálta át pontosan

Oly kínos az egyedüllét . . . soha sem vágytam úgy otthonom után. Egy titokzatos, szörnyű sejtelem járja át lázas agyamat . . . Nem merek annak nevet adni. Testem reszket . . . fázom s párnáim közé temetkezem. Melegség fut végig arcomon, könnyeim törnek elő, — sírok, zokogok keservesen, a hogy csak gerle madár szokta párját siratni. Jóltevő érzés zsibbasztja el kimerült idegeimet, vérem lassabban kering, agyam megtagadja a szolgálatot, gondolatim összekúszálnak . . . öntudatomra fátyol ereszkedik . . . mély álomba merülök.

* * *

A végtelen oceánon vagyok. Szemeim gyönyörrel függnék a kéklő, csendes hullámokon. A fellegtelen égről derülten süt a nyári nap az óriási víztömegre. A hajó — kedvező szelek folytán sebesen hasítja a nyugodt vizeket. A tenger színe csendes . . . a habok játszva üzik egymást s csókolódzva ölelkeznek. De mi az? Időközönként zúgó moraj tör elő a tenger mélyéből. Messze a tiszta ég azurkék színén kis sötét felhőske mutatkozik, mely minél közelebb jő, annál nagyobb, annál félelmesebb, vésztelibb. A szél erősebb lesz; a vitorlák mindinkább duzzadnak, az árbocok hajlonganak. Az eddig úgyszólván mozdulatlan vízfelület zajongani, háborogni kezd. A fodros habok merészebben csókolgatják a hajó bordáit, egy-egy fölesap a

födélzetre is. Az oceán vésztjelzői, a sirályok, szárnyaikat sebesen csattogtatva, örömmel sietnek a vihar elé. A szél irtóztatóan üvölt, majd zokogva sivít. Az ég elsötétül, a fellegek megnyílnak, sűrűn hull a zápor. Az ég félelmesen dörög. Az elemek féketvesztve tombolnak; a hullámok felkapják a gyenge járművet, s azt labdaként majd toronymagasságra dobják, majd megmélységes örvénybe taszítják. A hajó minden ízében megroppan, az árbocok recsegnek s gyöngénádszálként hajladoznak, a vitorlák s kötelek szakadoznak. Az elemek bős csatát vívnek egymással, a hajó féloldalára dől; minden jel oda mutat, hogy hullámsírba fogunk temetkezni. A gyáva nép, kétségbeesve a csak még tegnap megtagadott Isten irgalmáért esd . . .; térdre borulva mormol valami rég elfelejtett imát s nyomorult életeért könyörög. A főárbock kötelét derekam köré csavarva, lázas gyönyörrel szemlélem a természet ezen nagyszerű, borzasztóan fenséges játékát. A fedélzeten átesapó víz s a zuhogó eső arcomat mossa, bőrig áztat, de én nyugodtan s rendithetlennül állok, s túl kacagom a bős vihart. Gyöngé utánczata az a bennem dúló érzelmeknek. Az elemek bős csatája oly hatással volt rám, hogy önkénytelenül térdre borulék, imádandó a mindenség bölcs Alkotóját. Elfelejttem a körülöttem csatázó világot, s ajkaim halk imát rebegnek. Csak

az
nol
ali
ala
cél
épe
hát

írás
és
ter
lehe

egy

ind
vén
hat
kos
tag
gáh
tart
zott
liqu
léko

szól

nak,

üvöl
tek
gést
gonc
gáho
gely
szem
rülő

bára
leget
kodi
habo
törté
ténel
hit é

elzar
igező
adom
elége
böve
gon
hogy

az iratokat, a vezetése előtt kiadott aláírási ivenk olyanok, melyek nem állják meg a sarat; 500 tag közül alig van 250-nek aláírása; sőt a Pál Antal elnöksége alatt kiadott több aláírási iven nincs is megemlítve a cél, a melynek elérésére kötelezik magukat a tagok és épen azért azt hiszi, hogy az egyletnek nincs joga a hátralékokat requirálni.

Rácz Vilmos bemutatja a közgyűlésnek azon aláírási ivenket, melyek 1871 és 72-ben lettek kibocsátva és kérdezi, hogy az azokban foglalt 250 aláírás oly természetű-e, hogy azok alapján a hátralékokat be lehetne hajtani?

Széchenyi J. a bajon úgy vél keresztül eshetni, ha egy liquidáló bizottság választatik.

Csupor Gy. merev jogi szempontból Rácz György indítványát pártolja; de miután az aláírási ivenk törvényes kellékekkel nem bírnak s így nem is reálisíthatók; nem marad más hátra, mint az illető hátralékosok szívéhez szólni. Felhivandók tehát a hátralékos tagok, hogy a hazafiság szempontjából, a cél fontosságához képest, erkölcsi kötelességüknek ismerjék el tartozásaikat megfizetni! A mi pedig a liquidáló bizottságot illeti, úgy ezt fölöslegesnek tartja, mert a liquidáció úgy is megtörtént már azáltal, hogy a hátralékos tagok összeirattak.

Schmausz E. csak azokat kívánja a fizetésre fel szólíttatni, kik az ivenek alá vannak írva.

Rácz György dacára az előtte szólók indítványának, ragaszkodik indítványához, mert nem mindegy

az, hogy az egyletnek 15 ezer forinttal kevesebb vagy több vagyona legyen. De különben is az adósság egyszerű törlése praecedent képezne, azért a legnagyobb szigorral kell a hátralékokat behajtani.

Vojnich Jakab utal az idegenkedésre, melyet a nagyszámú hátralékok szültek az egylet iránt s úgy hiszi, hogy ha a hátralékok megfognak szünni, akkor a bizalom is növekedni fog az egylet iránt. Kérdezi ennél fogva, mi becsesebb az egyletre nézve, a 15 ezer forint-e, vagy pedig a közbizalom?!

Csupor Gyula tisztelettel figyelmezteti Rácz Györgyöt, hogy az egylet a hátralékosokkal szemben nem léphet föl nagy követelményekkel, mert a múltban az egylet nem is létezett s így a tagok nem is részesülhettek az egylet előnyeiben, tehát nem lehet szigorral behajtani a tartozásokat.

Gromon D. elnök maga is azon nézetben van, hogy nincs alapja a szigorral és indítványozza, hogy appellálni kell a hátralékos tagok hazafiságához; ha nem fizetnek, akkor egyszerűen törölni kell adósságaikat. Ezen indítványt elfogadtatik.

Következtek ezután a tárgysorozatban a beérkezett ügydarabok, melyekről a titkár tesz jelentést, mely után a különféle indítványok tétettek napirendre.

Vojnich Jakab többrendbeli indítványokat tesz 1) hogy a közgyűlés hatalmazza föl a választmányt, hogy az alapító tagok számára alapító levelet nyomasson; 2) hogy a választmány folyamodjék a ministeriumhoz, miszerint azon díjakat, melyek évenként a külai ló-

üvölts szélvész, dühöngj tenger, cikkázatok, reesegetek villámok, dörögj ég! Nem fogtok félelmet, rettegést hajtani belém; nem vesztek erőt rajtam. S míg gondolatimban Istenemmel társalgom, egy örvény magához rántja a hajót, örült sebességgel forog az tengelye körül . . . csak egy fényes kört látnak már szemeim . . . értelmem elhomályosul, eszméletlenül terülök el a földéleten . . .

A vihar elesendesült . . . föleszmélek. Az égen báránypellegek uszkálnak, a nap sugarai jótékony meleget árasztanak a messze vizekre. Halotti csend uralkodik körülöttem, csak a hajó oldalához verődő fodros habok zavarják azt időközönként. Lelkem elmereng a történeteken, két érzelem uralkodik valómon; ezek öntének belém bátorságot, bizalmat a vész perceiben: a *hit és remény*.

* * *

Fenyvesekkel benőtt, égbe meredő hegyek által elzárt földi paradicsomot tár elém a természet. Az igéző völgy pazarul van elhalmozva a természet minden adományával. Hiú vágyakat nem ismerő boldog s megelégedett nép lakja e kies völgyet. Szerény igényeit bőven látja el a föld, szorgalmát, munkásságát gazdagon jutalmazza az anyatermészet. Nem bántam meg, hogy végzetem közéjük üzött. A háladatlan világtól

meg nem érve, kikacagva, roncsolt kedélylyel és sebzett szívvel menekülék e kedves, a világtól elzárt boldog néplakta vidékre, enyhülést keresve fájdalomra, vérző szívem gyógyulását remélve . . . Oly szives, oly nyájas e jó nép; hozzájuk tartozónak tekintenek, teljes odaadással ápolnak s megtört szívemnek oly jól esik szerető gondoskodásuk. Nem vágyom el soha innen, pedig de régen vetett sorsom e kedves helyre. Mily boldog, mily kedves itt az élet, elfelejtve a világtól s elfelejtve a világot. Mennyei béke szállja meg önmagával meghasonlott kedélyemet, új életet élek . . . a szívemen ejtett sebek lassanként behegednek s a bennem dúlt kétségbeesést csendes nyugalom, boldog megelégedés váltja fel . . . Sebzett szívem-, roncsolt kedélyem- s fájó lelkemre mi nyújta jótévő irt? Kíváncsi vagy megtudni? Megmondom szivesen: a *szeretet*.

De ki zavar édes álmaimban? Ki késztet boldogságom egéből a földre szállani, megismerendő a rideg valót, felveendő újból a sorssal a harcot, küzdelmet? Ajtómon mindig erősebben kopognak. Szabad! Feltáru az; feszes tartással, kimért léptekkel ünnepi ruhában a házmester lép be szobámba. Fagyos arcának örökösen mogorva vonásait erőltetett, fanyar mosoly alá igyekezővén rejteni, álmos hangon boldog új évet kíván. Vagy úgy . . . erről egészen megfeledkeztem. Hisz a

kiállításra fordítottak, az egyesület rendelkezésére bocsátása; 3) hogy a választmány a jövő évi költségvetést és munkafelosztást illetőleg egy tervezetet dolgozzon ki; 4) hogy a választmány folyamodjék a ministeriumhoz, 800—1000 forintig terjedő segélyért a marhatenyésztés emelése szempontjából; 5) hogy a választmány javaslatot terjesszen elő a martiusi közgyűlésen a Zomborban rendezendő gazdasági kiállítás és az Ó-Becsen véghezmenendő ekeverseny iránt; végre 6) indítványozza, hogy a közóhajnak megfelelőleg földmivelő iskola állíttassék föl; az iskola felállításának módzatait a választmány martiusig dolgozza ki és terjessze elő a közgyűlésnek. Indítványozó kilátásba helyezi, hogy a ministeriumtól kért segély meg fog adatni, a mint ezt neki Kenesse Kálmán a földmivelési-, ipar- és kereskedelmi ministerium földmivelési osztályának osztálytanácsosa megígérte.

Mindezen indítványok a közgyűlés helyeslésével találkozáva elfogadtattak.

Gromon D. elnök jelenti, hogy Ada késznek nyilatkozott a földmivelő iskola számára 100 hold földet és az épületre 18 ezer forintot följánlani. Mondja továbbá hogy ő a kormánytól ezen iskola számára segélyt kért, mely az 1880-ik évi költségvetésbe fölvétetett. Továbbá arra kérte a ministeriumot, hogy az adai földmivelő iskola föllátása és annak vezetése a bács-bodrog megyei gazdasági egyesület teendői közé soroztassék. — Ezen kérelme teljesítését magában foglalja a földmivelési-, ipar- és kereskedelmi ministeriumtól épen most

kapott levél, melyet a közgyűlésnek felolvasott. A közgyűlés a levélben foglaltakat örvendetes tudomásul vette.

Rác György a földmivelő iskolát rendkívül fontosnak tartja, a mely elfogja oszlatni a közönyt az egyesület iránt s azért kéri azokat, kik az egyesület élén állnak, hogy azt komoly megbeszélés tárgyává tegyék.

Vojnich Jakab köszönettel veszi a figyelmeztetést és igéri hogy e tekintetben a lehető fogja elkövetni.

Ezután a kijelölő bizottság elvégezvén teendőit, a terembe lép és előterjeszti a választmány 60 tagját, kik a közgyűlés által megválasztottak. Neveik következők: Majoros József, id. Pál Antal, Fernbach Bálint, Császár Ferencz, Basch Jakab, Br. Rudits József, Br. Rédl Béla, Bezerédi Béla, Fehér Imre, Cseh Ervin, Sándor Béla, Szemző István, Vujevich Zakár, Gottlieb Márton, Bikár Simon, Antunovits Máté Vojnits Sándor, Vojnits Simon, Varga Károly, Szécsényi Jenő, Harlikovits Károly, Nagy Mihály, Dr. Offenheimer Vilmos, Debelyácsi Izidor, Jankovich Aurel, Vojnits Dávid, Szécsényi József, Kelemen János, Kovatsits Emil, Szokola József, Karakasevits Simon, Popovits Szil., Kármán József, Mendege István. Magyar Imre, Latinovits Erneszt, Szárits Kálmán, Törley Gyula Regényi Lajos, Gombos Zsigmond, Dr. Stojkovits Péter, Alföldy Gedeon, Aman József, Dr. Csicsáky József, Piukovits Antal K., Lelbach János, Császár Péter, Boromissza Tibor, Vukicsevics Péter, Szemző Gyula, Esztergom Károly, id. Vojnits Lukács, Dr.

mai napon egy új-év első napjait üljük. Köszönöm jó ember... nesze fogja e csekélységet... s most már elégedett mosolylyal távozik.

Teljesülnek-e vágyaim, megvalósulnak-e óhajaim, siker koronázzandja-e törekvésimet? Nem vágyom megtudni. De mért reményim benned élnek: légy részemről is üdvözölve új-év.

Bauer Mihály.

Pattantyúk.

(Gyűjti: *Mane-Tekel-Phares.*)

Igaz történet. Egy hajósi ember vásárra ment; köpenyét a sátra mögött álló kocsi saráglyájára akasztván ellopták. „Megtudom én ki a tolvaj” — mormogá a találékony sváb s rögtön vett magának egy új köpenyt és ugyanazon helyre akasztá, honnan az előbbi ellopták, erősen bizván, hogy ugyanaz a tolvaj a második köpenyért is el fog jönni. El is jött a tolvaj, el is vitte a köpenyt épen akkor, mikor az elmés sógor a szomszéd sátor felé bámult, honnan szintén lopást jeleztek.

*

Ez is igaz. A hajósi szürszabó elment a jankováci vásárra. Beköszönt sátrába a falu új szür után vágyó daliás legénysége. Mintegyik felpróbál egy-egy

szűrt, alkuszna, megalkuszna, — közben egyik is másik is, ki megalkudott, kér a 10 forintosából (mennyit adott) vissza; a Vetter hűségesen fizet vissza és egyszerre csak azon veszi magát észre, hogy „se Kundschaft”, se szür, se pénz!

*

Szomorú visszaemlékezés. „Tudja barátom ez azon hely, hol 38-ban, mikor az a nagy víz volt, olyan szerencsétlenül jártam. Akkor vesztettem el itt a nőt és a kalapomat, — a kalap még egészen új volt.”

*

Ez is megtörtént. Zomborban élt egy jómódú, de már öreg kereskedő, ki rendes vendége volt a „Vadászkürt” vendéglőnek. Az urak sokszor tréfálózta vele életkora iránt. „76 éves vagyok,” mondja ő, de az urak mégis 30 vagy 40 évvel idősebbnek bizonyították be. Lássuk, hogy szedték rá az öreget. „Hát 12 éves volt, mikor inas lett, 5 évig inaskodott, 17 éves korában legény lett; 24 éves korában megnősült; feleségével 38 évig élt; 14 éve már özvegy, ez összesen 110 év, urambátyám!” Urambátyánk nézi nézi a számadást s a következőkre fakad: „az összeadás jó, a pozíciók is helyesek, de én még is 76 éves vagyok. Valami hiba van itt!”

Kráhl Lipót, Basch Herman, Szabadhegyi Sándor, Gaál István, Jerkovich Károly, Gombos Béla, Frankl István, Roheim Náthán.

Következtek a tárgyalások a fiókegyleteket illetőleg. A palánkai fiókegylet vezetésével Nagy Mihály, az apatini fiókegylet vezetésével Schmausz Endre, az ó-becseivel pedig Csupor Gyula indítványa folytán Parsetich Félix bizatott meg.

Schmausz Endre azon reményben, hogy a közgyűlés készséggel fog hozzá csatlakozni, azt indítványozza, hogy Ada községének áldozatkészségeért az egyesület elismerését nyilvánítsa ki. Indítványa elfogadtatik.

A gyűlés bezárta előtt Rácz Vilmos titkár több nagyfontosságú indítványokat tett, nevezetesen hogy a közgyűlés a miniszteriumhoz egy feliratot intézzen aziránt, hogy törvény alkottassék a földmivelő iskolák felállítására nézve; hogy a borhamisítás elkerülése végett Budapesten bortőzsdé állíttassék föl és hogy a dohánytermelésnél ne csak a mennyiségre, hanem a minőségre is legyen tekintet. Mindezen indítványok elfogadtattak és a választmányhoz utasítottak.

Gromon Dezső elnök a tárgysorozat kimerítése után azon meggyőződésben, hogy az egyesület keresztülmenve a vajúdas nehézségein, virágozni fog, a gyűlést bezártnak nyilvánítja.

Különféle.

T. olvasó közönségünknek, mely erkölcsi támogatásával ez évi lételünket biztosította, úgy t. munkatársainknak, kik becses közreműködésükkel célunk megközelítésében hathatósan segítettek, tiszta szívből kívánunk: boldog újévet.

Zombor szab. kir. város magyarpárti bizottság tagjai f. hó 26-án déli 12 órakor tisztelegtek testületileg Hoffmann Mihál megyei árvaszéki ülnök és Czedler János ügyvéd uraknál, kiket ünnepélyesen felkérték miszerint a város érdekében Hoffmann Mihál a polgármesteri, Czedler János pedig a főkapitányi hivatalt annak elfogadni, — illetve annak elnyeréseért pályázni, sziveskedjenek.

A zombori korcsolyázó egyesület 1880. év január 1-én a jégpályán d. u. 3 órakor jégünnepélyt rendez, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja.

A zombori korcsolyázó egyesület választmánya elhatározta hogy 1880. évi január hó 24-én a Vadászkiürt vendéglő nagytermében táncal egybekötött estebédet (banquett) rendez. — Résztvételi díj — személyenkint 2 frt. Az aláírási ívek a választmány tagjai közt vannak szétosztva.

A „népkör“-ben f. hó 21-én közgyűlés volt mely alkalommal az lett megállapítva, hogy eddigi tagdíjak mellett a kör meg nem élhet; a tagdíj ez okból 2 ftról 3 ftra emeltetett.

Táncvigalom. A zombori ifjúság által 1880. évi

január hó 10-én a „Vadászkiürthöz“ címzett vendéglő nagytermében a helyben felállítandó kisedővó javára rendezendő zártkörű táncvigalom rendezősége következőkép alakult meg: Millassevits Sándor elnök, Balázs János pénztárnok, Heinz Kálmán titkár. Többi rendezők; Bäumel Ede, Braun Vilmos, Harlikovits Gyula, Laky Sándor, Millassevits Gyula, Ofner Ede, Szauerborn Károly, Trischler Ferenc, Thurszky János.

Tegnap egy hallal rakott szánkót elragadtak a lovak épen a piac közepén. Volt erre rémület; a lovak megbokrosodva, a halat áruló kofák asztalain robbogtak át, feldöntve azokat. Miután egy párszor a piacon megfordultak, a párisi utcának tartottak, potyogtatva a szánkónak fagyos tartalmát. A kurjongatók öröme nem tartott sokáig, mert egy bolt kirakatba ütődve s felakadva a szánkó, megállította a lovakat. Baj nem történt.

Szakácsy Ferencz megyei árvaszéki pénztárnokot ismét súlyos csapás érte, — fiacskája Dezső f. h. 26-án néhány napi szenvedés után torokgyíkban elhunyt. Béke hamvai felett!

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelent könyvek jegyzékét, valamint ugyancsak a Franklin-Társulathoz megjelent hirlapok előfizetési fölhívását. Ez utóbbiak között a legrégebb, az immár 27-ik évfolyamába lépő Vasárnapi Ujság, mely nagy képes hetilapnak, az olvasóközönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása képeinek évről évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatását; míg társalapja, a Politikai Ujdonságok a politikai heti események gondos és hű összeállítását adja. A Képes Néplap a legolcsóbb képes hetilap, a kevésbé vagyonosok vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendszeres rovattal; ezek kiegészítője a Világkrónika című képes melléklap, mely hetiközlönynek, ép úgy mint a „Képes Néplap“-nak, egész évi ára csak 2 frt. Ez iv tartalmazza ezenkívül a Jogtudományi Közlöny szaklap előfizetési fölhívását, továbbá a Franklin-Társulat által kiadott naptárak, ünnepi és alkalmi ajándékos szánt könyvek, ifjúsági iratok, szépirodalmi művek, regények és novellák, tudományos művek, közérdekű népies iratok, népköltészeti és adomagyűjtemények, nyelvtudományi, történelmi és földrajzi művek és ima-könyvek bő és nagyválasztékú jegyzékét, a mint erről a mellékelt iv megtekintésével mindenki meggyőződhetik.

Új zeneművek. Tábornszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: Harmadik ábránd magyar dalok felett. 1. Lehullott a rezgő nyárfa... 2. Búra, búra, búbanatra születtem... 3. Fáj a szívem... Rácz Páltól zongora kísérettel hegedűre szerző Huber Károly. Ára 1 ftr 50 kr.

Megjelent a Magyar Ifjuság és népkönyvtár 1-ső száma. Szerkeszti Kisfaludy Tobiás győri főgymn. r. tanár, kiadja Gross Gusztáv és testv. Győrött. — Az előfizetési ár: egész évre 5 frt 50 kr. (póstaküldéssel együtt.) Minden vasárnap egy-egy 36-48 oldalra terjedő füzet jelenik meg borítékkal és szép acélmetszetű címképpel. Aki egész évre fizet elő, egy esinos 37 cm magasságú és 31 cm. szélességű olajnyomatu képet kap díszes kiállításban minden utánfizetés nélkül. Egy év alatt körülbelül 18-20 teljes elbeszélés jelenik meg s így néhány év alatt valóban szép és mulattató ifjusági könyvtár szerezhető olcsó áron. Ezen költséges vállalat azonban csak tömeges oárlás mellett létesülhet; miértis tisztelettel a t. c. szülők, tanárok és nevelők közreműködését és vállalatom kegyes támogatását annak tudatában, hogy ily jutányos kiállításban eddigi ifjusági hasznos munkálatok meg nem jelentek. A példányok pontos szétküldését lelkiismeretes föladatommak fogom tartani. Vállalatomat újra a nagy közönség szives és becses pártfogásába ajánlva maradok teljes tisztelettel Gross Gusztáv és testv. kiadó tulajdonosok, Győrött.

Megjelent a „Képző Művészeti Szemle.“ Havi folyóirat. Szerkeszti: Prém József. II. évfolyam I. füzet. Január hó. Tartalom Művészet és mesterség. Greguss Agost-tól. — Egy régi egyházi festő (I.) Foltion Jánostól. — Mátyás király emléksobora. (L.) Zsilinszky Mihály-tól. — Egy illusztrált mű. Peterdi József-től. — Ipolyi Arnold. Aradi R. L.-tól. — A művészet Japánban. (Gr. Zichy Agost könyve.) György Aladár-tól. — Ferency István két levele. — Tiszai halászok. — Műbarátok újabb társulata. — Hírek a műtermekből. — Képzőművészeti társulat. Illustratiók: Ipolyi Arnold arcképe. — Tiszai halászok (Böhm Pál festménye.) — Rajzok az „Aranyország“-ból: Társaság, — Zsidó szépség, — Keresztény szépség, — Amer. Rajzolta: Feszty Arpád, metszette Morelli Gusztáv. Előfizetési ár: egy évre 6 frt, félévre 3 prt.

Szerkesztőségünkhöz beküldetett Verhovay országgyűlési képviselő által megindított új politikai napilap „Függetlenség.“

Meghívás.

A zombori önkéntes tűzoltó-egylet azon működő tagjai, kik szolgálatra kirendelve nincsenek, ezennel felkéretnek, miszerint hétfőn az az december hó 29-én esti 7 órakor az őrtanyán polgári (civil) öltönyben megjelenni sziveskedjenek.

Bittermann Nándor

regéd-tiszt egyleti pénztárnok.

Felelős szerkesztő: **RADICS GYÖRGY.**

Laptulajdonos s kiadó: **Bittermann Nándor.**

HIRDETÉS.

K Steirischer Kräutersaft für Brustleidende.

Steierországi növény-nedv

mellbetegek számára.

!! Óvás az utánzások ellen !!

Több mint 30 év óta mint az egyedüli és a legkitünőbb gyógyszer ismeretes a *gégő és a légzőszervek valamennyi betegségei* ellen, mint: *köhögés, nátház, rekedtség, torok és mellfájás* stb. ellen.

A steierországi növénynedv palaczkjaiba ezen szavak: *„Apotheke zum Hirschen in Graz“* valamint *„J. P.“* jegy van benyomva, azonfelül még az árujegyen a készítő névalírása: *J. Purgleitner, Apothekeker kék színben van nyomva.*

Mindenkit óvunk a számos utánzások és hamisításoktól, s kérjük a t. cz. vásárlókat, egyedül csak azon palaczkokat vállalni el *valódiak* gyanánt, melyek a fentebbi ismertető jeleket viselik.

Ara palaczkonkint 88 krajczár o. é.

Főszállítási raktár Magyarország részére Budapest: *Török József* gyógyszerész urnal király-uteza 7. szám. Kapható Zomborban *Popits István, Falcioné Gusztáv és Weidinger Zs. és S.* urak kereskedéseiben.

12-3.